Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2018. szeptember 13.
(OR. en)

12118/18

Intézményközi referenciaszám:
2018/0332 (COD)

TRANS 375
MI 635
ENER 301
AGRI 420
SAN 268
CODEC 1463

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Jordi AYET PUIGARNAU igazgató
Az átvétel dátuma:	2018. szeptember 12.
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2018) 639 final
Tárgy:	Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE az évszakokhoz kapcsolódó óraátállítás megszüntetéséről és a 2000/84/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2018) 639 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2018) 639 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2018.9.12.
COM(2018) 639 final

2018/0332 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

az évszakokhoz kapcsolódó óraátállítás megszüntetéséről és a 2000/84/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SWD(2018) 406 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A nyári időszámításra vonatkozó rendelkezések értelmében az Unióban évente kétszer át kell állítani az órákat. A cél a változó mennyiségű napfényhez való igazodás és az adott időszakban rendelkezésre álló természetes fény lehető legjobb kihasználása. Március utolsó vasárnapjának reggelén az órákat egy órával előre állítjuk, majd október utolsó vasárnapjának reggelén egy órával vissza, visszatérve így a standard időhöz.

Történelmi okokból a tagállamok korábban úgy döntöttek, hogy nyári időszámítást vezetnek be. Először Németország és Franciaország fogadott el ilyen szabályokat az első világháború alatt, hogy takarékoskodjon a szénnel, különösen a világítás céljára felhasznált szénnel. A példát hamarosan, még a háború során követte Nagy-Britannia, a legtöbb szövetségese és több európai semleges állam is. A két világháború után sok európai ország felhagyott az intézkedés alkalmazásával. A nyári időszámításra vonatkozó modern szabályok az 1970-es évekből származnak; először Olaszország (1966-ban) és Görögország (1971-ben) vezetett be ilyen rendelkezéseket. Az Egyesült Királyság és Írország 1968-ban megszüntette a nyári időszámításra való átállást, hogy igazodjon a többi európai országhoz, de 1972-ben ismét alkalmazni kezdte a rendszert. Spanyolországban 1974-től létezik nyári időszámítás, 1976-ban pedig – energiamegtakarítási célokra hivatkozva – Franciaország is bevezette az intézkedést. 1976 és 1981 között tíz uniós tagállam fogadott el a nyári időszámításra vonatkozó rendelkezéseket, elsősorban azért, hogy összhangban legyenek a szomszédos országokkal.

Nemzetközi szinten mintegy 60 országban létezik nyári időszámítás, többek között Észak-Amerikában és Óceániában is. Az EU szomszédai és kereskedelmi partnerei közül ugyanakkor egyre többen döntenek úgy, hogy nem alkalmazzák vagy eltörlik a nyári időszámításra vonatkozó szabályokat: így tett például Izland, Kína (1991-től), Oroszország (2011-től), Belarusz (2011-től) és Törökország (2016-tól).

Először 1980-ban rendelkezett uniós jogszabály a nyári időszámításról[1], azzal a céllal, hogy egységesítse a nyári időszámításra vonatkozó meglévő, változatos képet mutató nemzeti gyakorlatokat és ütemezéseket, és ezáltal biztosítsa az óraátállítás összehangolt megközelítését az egységes piac területén. 2001 óta a nyári időszámításra vonatkozó uniós rendelkezéseket a 2000/84/EK irányelv[2] határozza meg, amely valamennyi tagállamot kötelezi arra, hogy március utolsó vasárnapján átálljon a nyári időszámításra, október utolsó vasárnapján pedig visszaálljon a saját standard idejére (azaz a téli időszámításra).

A nyári időszámításra vonatkozó uniós szabályozással párhuzamosan – de attól függetlenül – a tagállamok európai kontinensen található területei három különböző időzónába sorolhatók, így három különböző standard időt alkalmaznak. A standard idejére vonatkozó döntést valamennyi tagállam egyénileg hozza meg a teljes területére vagy annak különböző részeire vonatkozóan[3].

---

[1] HL L 205., 1980.8.7., 17. o.

[2] Az Európai Parlament és a Tanács 2000/84/EK irányelve a nyári időszámításra vonatkozó rendelkezésekről (HL L 31., 2001.2.2.).

[3] A tagállamok Európában található területei jelenleg három időzónát fognak át: nyugat-európai idő vagy greenwichi középidő (GMT), közép-európai idő (GMT+1) és kelet-európai idő (GMT+2). Az Unió 8 tagállama (Bulgária, Ciprus, Észtország, Finnország, Görögország, Lettország, Litvánia és Románia) a kelet-európai időt (GMT+2) alkalmazza standard időként. 17 tagállam (Ausztria, Belgium, a Cseh Köztársaság, Dánia, Franciaország, Hollandia, Horvátország, Lengyelország, Luxemburg, Magyarország, Málta, Németország,

Az évi kétszeri óraátállítás rendszerét egyre többször kérdőjelezték meg a polgárok, az Európai Parlament, és egyre több tagállam is. A Bizottság ezért elemezte a rendelkezésre álló bizonyítékokat, amelyek arra utalnak, hogy a belső piac megfelelő működésének biztosítása érdekében fontos, hogy harmonizált uniós szabályok rendezzék a kérdést. Ezt támogatja az Európai Parlament[4] és más szereplők is (például a közlekedési ágazat egyes képviselői). A Bizottság lefolytatott egy nyilvános konzultációt is, amelyre mintegy 4,6 millió válasz érkezett, melyek 84 %-a támogatta az évi kétszeri óraátállítás eltörlését, miközben a válaszadók 16 %-a úgy nyilatkozott, hogy szeretné megőrizni azt. A kérdést emellett felvetették a közlekedésügyi miniszterek is a Tanács 2018. júniusi és 2017. decemberi ülésén, és több tagállam is jelezte, hogy támogatná a nyári időszámításra vonatkozó jelenlegi rendelkezések megszüntetését.

Ilyen előzmények után a Bizottság szükségesnek tartja, hogy egy valamennyi tagállamra alkalmazandó harmonizált rendszer útján a továbbiakban is óvja a belső piac megfelelő működését, de ugyanakkor figyelembe vegye a fent ismertetett közelmúltbeli fejleményeket is. A Bizottság ezért azt javasolja, hogy szűnjön meg az évszakokhoz kapcsolódó óraátállítás az Unióban, ugyanakkor legyen biztosított, hogy továbbra is a tagállamok dönthessenek a rájuk vonatkozó standard időről és különösen arról, hogy a nyári időszámításuknak megfelelő időre állnak-e át állandó jelleggel, vagy pedig a jelenlegi standard idejüket fogják alkalmazni a továbbiakban.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Ez az évi kétszeri óraátállítás megszüntetését célzó javaslat szükségessé teszi a 2000/84/EK irányelv egyidejű hatályon kívül helyezését.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A rendelkezésre álló adatok alapján a belső piac megfelelő működése érdekében fontos, hogy a kérdéses területet az EU egységesen szabályozza. Az évi kétszeri óraátállítás valamennyi tagállamra vonatkozó eltörlésével ez a javaslat a továbbiakban is biztosítja a kérdés közös szabályozását, ami alapvető fontosságú az Unió belső piacának megfelelő működése szempontjából.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

A javaslat célja a belső piac megfelelő működésének biztosítása, ezért az EUMSZ 114. cikke a megfelelő jogalap. Az említett cikk a jogalapja a 2000/84/EK irányelvnek is.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

Ahogyan a bizonyítékok is mutatják, a belső piac megfelelő működésének biztosítása érdekében fontos, hogy a kérdést uniós szabályok rendezzék. Tekintettel arra, hogy egyre többen kérdőjelezik meg a nyári időszámításra vonatkozó jelenlegi rendelkezéseket, a harmonizált megközelítés csak egyetlen módon biztosítható a továbbiakban, mégpedig az évi kétszeri óraátállítás összehangolt eltörlésével, amint azt ez a javaslat felvázolja. A harmonizált megközelítés fenntartása érdekében a Bizottság ezért az Unióban alkalmazott, évszakokhoz

Olaszország, Spanyolország, Svédország, Szlovákia és Szlovénia) alkalmazza a közép-európai időt (GMT+1) és 3 tagállam (az Egyesült Királyság, Írország, és Portugália) a nyugat-európai időt (GMT). Egyedi rendelkezések vonatkoznak az Azori-szigetekre és a Kanári-szigetekre.

[4] Az Európai Parlament állásfoglalása, B8-0070/2018 / P8_TA-PROVE(2018)0043, 2018. február 8.

kapcsolódó óraátállítás eltörlésére tesz javaslatot, a tagállamokra bízva a saját standard idejük meghatározását és különösen annak eldöntését, hogy a tagállam megváltoztatja-e (egy órával előre állítva) a standard idejét úgy, hogy az állandóan a jelenlegi nyári időszámításnak feleljen meg, vagy pedig a jelenlegi téli időszámításnak megfelelő standard időt alkalmazza-e állandó jelleggel.

- **Arányosság**

A Bizottság javaslata tiszteletben tartja az arányosság elvét, mivel nem lépi túl a cél – azaz a belső piac megfelelő működésének folyamatos védelme az időszámítással kapcsolatos rendelkezésekkel összefüggésben – eléréséhez szükséges mértéket. A cél elérése érdekében az időszámításra vonatkozó harmonizált rendelkezéseket biztosít az Unió számára, nem fosztva meg a tagállamokat attól a joguktól, hogy eldöntsék, a nyári vagy a téli időszámítást alkalmazzák-e. A javaslat nem érinti a tagállamok azon jogát, hogy meghatározzák a joghatóságuk alá tartozó területeken alkalmazandó standard időt vagy időket.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Mivel a tagállamok továbbra is szabadon választhatják meg a standard idejüket, és különösen mivel 2019-ben el kell dönteniük, hogy a nyári vagy a téli időszámítást alkalmazzák-e, és ehhez a nemzeti jog körébe tartozó rendelkezéseket kell majd elfogadniuk, a javaslat legmegfelelőbb formája egy irányelv.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

Az évek során számos tanulmány vizsgálta az Unió nyári időszámításra vonatkozó rendelkezéseit. Ezek közé tartozik több, a Bizottság által megrendelt vagy készített tanulmány és jelentés is: például a nyári időszámításra vonatkozó uniós rendelkezések által a főbb gazdasági ágazatokra, az egészségre és a szabadidős tevékenységekre gyakorolt hatás vizsgálata (1999)[5], a nyári időszámításról szóló irányelv hatásáról szóló, 2007-es bizottsági jelentés[6], valamint a 2014-ben készült, az Unión belüli összehangolatlan nyári időszámítási rendszer lehetséges hatásait vizsgáló tanulmány[7]. 2016 februárjában a német Bundestag jelentést tett közzé a nyári időszámítás hatásairól[8], az Európai Parlament Kutatószolgálata

---

5 Reincke és van den Broek, Research voor Beleid, Summertime, In-depth investigation into the effects of summer-time clock arrangements in the European Union, 1999 (az Európai Bizottság megrendelésére készült tanulmány).

6 A Bizottság közleménye a nyári időszámításra vonatkozó rendelkezésekről szóló 2000/84/EK irányelv 5. cikkének megfelelően, COM(2007) 739 végleges, http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52007DC0739&from=EN

7 ICF International, The application of summertime in Europe: a report to the European Commission Directorate-General for Mobility and Transport (DG MOVE), 2014. szeptember, https://ec.europa.eu/transport/sites/transport/files/facts-fundings/studies/doc/2014-09-19-the-application-of-summertime-in-europe.pdf

8 Cavaziel és Revermann, Bilanz der Sommerzeit: Endbericht zum TA-Projekt, TAB, a német Bundestag technológiaértékelési hivatala, 165. sz. jelentés, 2016. február, http://www.tab-beim-bundestag.de/de/untersuchungen/u20100.html

pedig 2017 októberében publikált egy jelentést, melyben összefoglalta a nyári időszámításra vonatkozóan rendelkezésre álló adatokkal kapcsolatos legfrissebb helyzetet[9].

A nyári időszámítás hatásai kapcsán a fenti jelentésekben hivatkozott bizonyítékok a következőkre utalnak:

- Belső piac: A bizonyítékok egyelőre a következők tekintetében egyértelműek: ha az óraátállítás időpontjait a tagállamok nem egyeztetnék egymással, az kedvezőtlen hatással járna a belső piacra, mert emelkednének a határokon átnyúló kereskedelem költségei, több kényelmetlenséggel járna és esetleg zavart szenvedne a közlekedés, a kommunikáció és az utazás, valamint csökkenne a termelékenység az áruk és a szolgáltatások belső piacán.
- Energia: Noha ez volt a jelenlegi szabályozás bevezetésének egyik fő mozgatórugója, kutatások szerint a nyári időszámításra való áttérésnek köszönhető energiamegtakarítás mértéke összességében elenyésző. Az ezzel kapcsolatos adatok azonban függnek olyan tényezőktől is, mint például a földrajzi elhelyezkedés. A tagállamok által említett néhány példa:
  - Az olasz TERNA átvitelirendszer-irányító 2016-ban arról számolt be, hogy a nyári időszámításra visszavezethető éves energiamegtakarítás Olaszországban körülbelül 580 GWh volt (az éves villamosenergia-fogyasztás körülbelül 0,2 %-a), ami éves szinten megközelítőleg 94,5 millió EUR megtakarítást jelent[10].
  - Franciaországban az ADEME (Agence de l'Environnement et de la Maîtrise de l'Energie) 2010-ben úgy becsülte, hogy a világítás terén elért megtakarítás 440 GWh-t tett ki (az éves villamosenergia-fogyasztás körülbelül 0,1 %-a), és lehetséges, hogy voltak megtakarítások a fűtés terén is. Az EDF 1995-ös becslése szerint a megtakarítás 1200 GWh körül alakult, a későbbi becslések azonban közelebb állnak a 2010-es eredményekhez[11].
  - A német vízügyi és energiaágazati szövetség (BDEW) 2015-ben megállapította, hogy Németországban jelentéktelenné váltak a megtakarítások, mivel a világításra fordított energia az energiafogyasztásnak már csak mintegy 8 %-át teszi ki, de a szabadidős tevékenységekre fordított energia mennyisége nőtt[12].
  - Spanyolországban a diverzifikációval és energiamegtakarítással foglalkozó intézet (IDAE) arról számolt be, hogy 2015-ben 5 %-kal csökkent a világításra

---

9 Az Európai Parlament Kutatószolgálata, EU summer-time arrangements under Directive 2000/84/EC: Ex-post impact assessment, 2017. október, http://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_STU%282017%29611006

10 Barbarulo, Eliana, „Terna: con ora legale risparmio energetico pari a 94,5 mln di euro”, 2016. március 26., http://www.ambientequotidiano.it/2016/03/26/ora-legale-risparmio-energetico/.

11 ADEME, „Changement d'heure: quels impacts?”, 2014. október 23., http://www.presse.ademe.fr/2014/10/les-impacts-du-changement-dheure.html.

12 Michael Wunnerlich (Bundesverband der Energie- und Wasserwirtschaft) prezentációja a JURI, ITRE és TRAN Bizottság „Is it Time to Revisit summertime” című, 2015. május 23-án az Európai Parlamentben tartott közmeghallgatásán.

felhasznált energia összmennyisége a nyári időszámításnak köszönhetően, ez éves szinten 300 millió EUR megtakarítást jelent[13].

- A Bizottság által megrendelt 2014-es tanulmány azt állapította meg, hogy a nyári időszámítás adminisztrációs problémákat okoz a gázipari szereplők számára a rendelések szállításirendszer-üzemeltetők felé történő leadása során[14].

A világítással kapcsolatos új technológiák (valamint az intelligens fogyasztásmérők, a programozóeszközök stb.) bevezetése is csökkentette a nyári időszámítás energiamegtakarítási potenciálját.

- Egészség: Egyes tanulmányok szerint a nyári időszámítás alkalmazása kiválthat pozitív hatásokat a szabadtéri szabadidős programok gyakoribbá válásához kapcsolódóan. Másrészről viszont egyes kronobiológiai kutatások azt mutatják, hogy a bioritmusra gyakorolt hatása megterhelőbb lehet, mint ahogyan azt korábban gondolták. A Bundestag 2016. évi jelentése például utal olyan megállapításokra, melyek szerint az emberi bioritmus a korábban feltételezettnél rosszabbul alkalmazkodik a tavaszi óraátállításhoz, és bizonyos kronotípusú személyek számára több hétbe is telhet az alkalmazkodás. Az őszi óraátállítás kevesebb problémát okoz. Mindazonáltal egyelőre pontosan még nem bizonyított, hogy a nyári időszámításnak milyen általános egészségügyi hatásai vannak (azaz a vélt kedvező és kedvezőtlen hatások közül melyik nyom többet a latban).
- Közúti közlekedésbiztonság: A nyári időszámítás alkalmazása és a közúti balesetek közötti összefüggést nem támasztják alá egyértelmű bizonyítékok. Egyes tanulmányok szerint az óra tavaszi előreállításából fakadó alváshiány növelheti a balesetek kockázatát. Általában azonban elmondható, hogy a nyári időszámítás baleseti rátákra gyakorolt közvetlen hatását – más tényezőkhöz képest – nehéz kimutatni.
- Mezőgazdaság: Felmerültek aggályok annak kapcsán, hogy a nyári időszámítás alkalmazása megzavarhatja az állatok bioritmusát, illetve hogy az óraátállítás miatt megváltozik a fejések és az etetések időpontja. Úgy tűnik azonban, hogy az ilyesféle aggályok fokozatosan eloszlanak, köszönhetően az új eszközök, a mesterséges fény és az automatizált technológiák bevezetésének.

- **Konzultáció az érdekelt felekkel**

A Bizottság 2018. július 4. és augusztus 16. és között nyilvános konzultációt folytatott, hogy kikérje az uniós polgárok, az érdekelt felek és a tagállamok véleményét a nyári időszámításra vonatkozó, a 2000/84/EK irányelvben meghatározott uniós rendelkezésekről, illetve azok lehetséges változásairól, nevezetesen az évi kétszeri óraátállítás eltörléséről.

Annak ellenére, hogy a konzultációs időszak rövidebb volt a szokásos 12 hétnél, mintegy 4,6 millió válasz érkezett, több mint 99 %-ban polgároktól. Valamennyi tagállamból érkeztek válaszok, bár a válaszadási arány országonként eltérő volt: a legnagyobb arányban Németország, Ausztria és Luxemburg polgárai válaszoltak, ezeket az országokat Finnország, Észtország és Ciprus követte. Az összes válaszadó 84 %-a szeretné eltörölni az évi kétszeri

[13] Instituto para la Diversificacion y Ahorro de la Energia, „La madrugada del domingo, 25 de octubre, finaliza la »Hora de Verano«”, 2015. október, http://www.idae.es/index.Php/id.327/mod.noticias/mem.detalle

[14] ICF International, The application of summertime in Europe: a report to the European Commission Directorate-General for Mobility and Transport (DG MOVE), 2014. szeptember

óraátállítást, míg 16 %-uk megtartaná azt. A tagállamonkénti bontás azt mutatja, hogy a polgárok és az érdekelt felek összességében minden tagállamban támogatnák az óraátállítás eltörlését, kivéve Görögországban és Cipruson, ahol a válaszadók kis többséggel inkább megtartanák a jelenlegi rendszert; Máltán megközelítőleg 50–50 % volt az arány. A közigazgatási szervek kategóriájában a többség szintén azt válaszolta, hogy megszüntetné az évi kétszeri óraátállítást. A jelenlegi rendszer megszüntetését támogató válaszadók által hivatkozott fő ok az emberi egészség volt, ezt az energiamegtakarítás hiánya követte.

A nyári időszámításra vonatkozó uniós rendelkezésekről szóló nyilvános konzultáció további részletei az eredményekről szóló kapcsolódó jelentésben[15] olvashatók.

- **Hatásvizsgálat**

Az e területre vonatkozó uniós szabályozás célja a nyári időszámítással kapcsolatban alkalmazott nemzeti gyakorlatok és ütemezések összehangolása volt. A Bizottság először egy 1975-ös közleményben[16] vetette fel, hogy a nyári időszámítással kapcsolatos eltérő nemzeti gyakorlatok káros hatást gyakorolnak a belső piacra, közelebbről a határokon átnyúló közlekedésre, kommunikációra és kereskedelemre. Az ICF 2014-es, a Bizottság által megrendelt tanulmánya megvizsgálta az összehangolatlan nyári időszámítási rendszerek (feltételezett) hatásait, elsősorban a belső piac működése szempontjából, de vizsgálva a vállalkozásokra és a polgárokra gyakorolt hatást is, és azt állapította meg, hogy az össze nem hangolt rendszerek magasabb költségeket, több kényelmetlenséget és alacsonyabb termelékenységet eredményeznének az áruk és szolgáltatások belső piacán.

Más tanulmányok[17] szintén azt állapították meg, hogy az összehangolt megközelítés előnyös az egységes piac számára, annak hiányában pedig felmerül a széttagoltság kockázata. Az egyéb területek kapcsán az adatok vagy arra utalnak, hogy elhanyagolható a nyári időszámítás alkalmazásának hatása (például viszonylag alacsony az energiamegtakarítás), vagy pedig nem szolgálnak döntő bizonyítékkal (például az általános egészségügyi hatások és a közúti közlekedésbiztonság terén).

2018 februárjában az Európai Parlament egy állásfoglalásban arra kérte a Bizottságot, hogy végezze el az irányelv értékelését, és amennyiben szükséges, terjesszen elő az irányelv felülvizsgálatára vonatkozó javaslatot. Az állásfoglalás ugyanakkor leszögezi azt is, hogy „alapvetően fontos az egységes uniós időszámítási rendszer fenntartása az évi kétszeri óraátállítás megszüntetése után is”.

A Bizottság véleménye szerint a belső piac megfelelő működésének garantálása érdekében továbbra is elengedhetetlen, hogy a kérdéses területre közös szabályok vonatkozzanak. A fő szakpolitikai alternatívák, melyek ilyen harmonizált rendszert biztosíthatnának, a következők: 1) a nyári időszámításra vonatkozó, a 2000/84/EK irányelvben foglalt uniós rendelkezések fenntartása, 2) az évi kétszeri óraátállítás megszüntetése valamennyi tagállam esetében; ez nem befolyásolná az időzóna megválasztását, és a tagállamok maguk dönthetnének arról, hogy állandó nyári időszámításra állnak-e át (a jelenlegi standard idejük megváltoztatásával), vagy az úgynevezett téli időszámítást alkalmazzák-e (ami a jelenlegi „standard” idejüknek felel meg).

---

15 SWD (2018) 406.

16 Európai Bizottság, A nyári időszámítás bevezetése a Közösségben, COM(75)319, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1508082547523&uri=CELEX:51975DC0319

17 Például az Európai Parlament Kutatószolgálatának 2017-es jelentése.

A Bizottság szerint most kell cselekedni a belső piac megfelelő működése védelmének fenntartása érdekében, és eközben figyelembe kell venni a legújabb fejleményeket, és el kell kerülni a belső piacot érintő, esetleg jelentős mértékű zavarokat.

A nyári időszámításra vonatkozó uniós szabályok hatásairól rendelkezésre álló, fentebb hivatkozott bizonyítékok alapján levonható az a következtetés, hogy a belső piac működése szempontjából továbbra is előnyös lenne, ha fennmaradna egy harmonizált rendszer, melyben valamennyi tagállam megszünteti az évi kétszeri óraátállítást. A más területeken kifejtett hatások nem egyértelműek, és valószínűleg a földrajzi helyzettől és attól függnek, hogy az egyes tagállamok a nyári vagy a téli időszámítást alkalmazzák-e állandó jelleggel.

Ahogyan már említettük, valamennyi tagállam maga dönthet a standard idejéről és az állandó nyári vagy az állandó téli időszámításra való átállásról. Ennek a döntésnek a hatását ezért értékelni kell nemzeti szinten. Összességében elmondható, hogy a hatások várhatóan változatos képet fognak mutatni az egyes tagállamok földrajzi helyzetétől függően. Az északi tagállamokban nagyon eltérő az egyes évszakokban rendelkezésre álló természetes fény mennyisége, ezért ezekben az országokban a telek sötétek, kevés napfénnyel, a nyarak pedig világosak, rövid éjszakákkal. A délebbre fekvő tagállamok esetében ezek a különbségek nem ilyen szélsőségesek, mivel a nappal és az éjszaka hossza nem változik annyira jelentősen az év során. Valószínűleg annak is nagy jelentősége lesz, hogy az egyes országok hol helyezkednek el az időzónájukon belül. Minél nyugatabbra található egy ország az adott időzónán belül, annál később kel fel és nyugszik le a nap, míg az időzóna keleti részén világosabbak a reggelek, és korábbra esik a napnyugta[18].

A rendszer megváltoztatása átállási költségeket is eredményez majd. Míg az évi kétszeri óraátállításból adódó jelenlegi költségek megszűnnek, felmerülnek átállási költségek az új, évszakok szerinti változások nélküli rendszerre való áttérés kapcsán. Az informatikai rendszereket újra kellene programozni és konfigurálni. Ez kritikus fontosságú kérdés az ütemező és naptárkészítő szoftverek (egészségügyi rendszerek, utazáshoz kapcsolódó foglalási rendszerek), illetve az időtől függő szoftverek és az „intelligens” technológiák szempontjából[19]. A közlekedés terén ki kellene igazítani a menetrendeket. Ezért – ahogyan a nyilvános konzultációra adott válaszában is hangsúlyozta több érdekelt fél – elengedhetetlen, hogy rendelkezésre álljon valamennyi átállási idő egy ilyen változás előtt.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

A javaslat célja a hatékonyság növelése, valamint a vállalkozásokra és a polgárokra nehezedő szabályozási és adminisztratív teher csökkentése. Ezt a célt elsősorban az Unióban alkalmazott időszámítási rendszerek egyszerűsítésével, a rendszeres, évszakokhoz kapcsolódó óraátállítás megszüntetésével és a – várhatóan egyszerűbben és kevésbé megterhelő módon megvalósítható – állandó időszámítás bevezetésével tervezi elérni.

- **Alapjogok**

Tárgytalan.

---

[18] Arról, hogy az európai fővárosokban mikor kelne fel és nyugodna le a nap állandó nyári, illetve állandó standard (téli) időszámítás szerint, a következő oldal szolgál további részletekkel: https://ec.europa.eu/transport/sites/transport/files/sunset-sunrise-table.pdf.

[19] ICF International, The application of summertime in Europe: a report to the European Commission Directorate-General for Mobility and Transport (DG MOVE), 2014. szeptember

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Tárgytalan.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A Bizottság, hogy értékelje ezen irányelv hatásait – elsősorban a belső piac működésére gyakorolt hatásokat, de egyúttal az érdekelt felekre és a polgárok életére gyakorolt hatásokat is –, legkésőbb 2024. december 31-ig jelentést tesz az irányelv végrehajtásáról az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, addigra ugyanis várhatóan elegendő információ áll majd rendelkezésre az irányelv hatásairól.

Ahhoz, hogy a Bizottság beszámolhasson az irányelv hatásairól, a tagállamoknak segítséget kell nyújtaniuk a Bizottság számára, és el kell látniuk a Bizottságot minden releváns, az irányelv végrehajtására vonatkozó információval.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Az 1. cikknek a 4. cikk (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett (1) bekezdése előírja, hogy 2019. április 1-jétől a tagállamok nem módosítják az évszakokhoz kapcsolódóan a standard idejüket vagy – azon tagállamok esetében, amelyeknek földrajzi okokból több standard idejük van – időiket. A tagállamok a 2000/84/EK irányelvnek megfelelően így is átállnának a nyári időszámításra 2019. március 31-én, de ez után, 2019. április 1-jétől kezdve nem hajtanának végre többé az évszakokhoz kapcsolódó óraátállítást.

Az 1. cikk (2) bekezdése lehetőséget biztosít a tagállamoknak arra, hogy úgy döntsenek, még egy alkalommal – 2019. október 27-én, vasárnap, az egyeztetett világidő szerint 1 órakor – végrehajtják a standard idejük vagy időik évszakhoz köthető módosítását. Ez után az óraátállítás után már azok a tagállamok sem változtatnák meg többé a standard idejüket az évszakoknak megfelelően, amelyek az 1. cikk (2) bekezdésének alkalmazása mellett döntöttek.

A 2. cikk hangsúlyozza, hogy a tagállamok továbbra is szabadon hajthatnak végre az évszakokhoz kapcsolódó óraátállítástól független változásokat a standard idejük kapcsán. Mivel azonban kihatással lehet a belső piac megfelelő működésére az, ha egyes tagállamok előre nem látható módon megváltoztatják a standard idejüket, az ilyesféle zavarok elkerülése érdekében a tagállamoknak kellő időben tájékoztatniuk kell a Bizottságot a standard idejük megváltoztatására irányuló szándékukról. Attól a pillanattól kezdve, amikor 6 hónapnál kevesebb idő van hátra a bejelentett változás hatálybalépéséig, a tagállamok kötelesek végrehajtani a bejelentett változtatást, elkerülendő a jogbizonytalanságot és a belső piacot érintő esetleges további zavarokat. A Bizottság tájékoztatja valamennyi tagállamot, és közzéteszi az információt, hogy a nemzeti hatóságok, a gazdasági szereplők és a polgárok megfelelő módon és kellő időben tájékoztatást kaphassanak a változásról, és felkészülhessenek arra.

Annak értékeléséhez, hogy az irányelv elérte-e a fent kifejtett, a belső piac megfelelő működésének védelmére irányuló célját, valamint az irányelv hatásainak felmérése érdekében a Bizottság a 3. cikk szerint jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A jelentés alapját a tagállamok által szolgáltatott információk és más releváns adatok képezik.

A 4. cikk előírja, hogy a tagállamoknak 2019. április 1-jéig kell átültetniük az irányelvet. Ez feltételezi, hogy a Tanács és az Európai Parlament gyorsan, legkésőbb 2019 márciusáig elfogadja a javaslatot. A tagállamoknak 2019. április 1-jétől kell alkalmazniuk az irányelvet. Ez azt jelenti, hogy a tagállamoknak – nemzeti szinten lefolytatott esetleges konzultációk és értékelések alapján, esetleg más tagállamokkal is egyeztetve – 2019. április 27-ig kell bejelenteniük, hogy 2019 októberében a jelenlegi nyári időszámításuk helyett át kívánnak-e térni tartós jelleggel a jelenlegi téli időszámításuknak megfelelő standard időre.

Attól kezdve, hogy az irányelv teljes mértékben alkalmazandóvá válik, a tagállamok nem módosítják többé az évszakokhoz kapcsolódóan a standard idejüket a 2000/84/EK irányelv alapján. Az 5. cikk ezért előírja, hogy az említett irányelv hatályát veszti.

2018/0332 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

az évszakokhoz kapcsolódó óraátállítás megszüntetéséről és a 2000/84/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére[20],

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

(1) A tagállamok korábban úgy döntöttek, hogy nemzeti szinten a nyári időszámításra vonatkozó rendelkezéseket vezetnek be. A belső piac működéséhez ezért fontos volt, hogy a nyári időszámítás kezdetének és befejezésének napja és órája az Unió egészére vonatkozóan egységesen rögzítésre kerüljön. A 2000/84/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel[21] összhangban jelenleg valamennyi tagállam nyári időszámítást alkalmaz március utolsó vasárnapjától ugyanazon év októberének utolsó vasárnapjáig.

(2) 2018. február 8-i állásfoglalásában az Európai Parlament felhívta a Bizottságot, hogy végezze el a nyári időszámításra vonatkozó, a 2000/84/EK irányelvben foglalt rendelkezések értékelését, és amennyiben szükséges, terjesszen elő az irányelv felülvizsgálatára vonatkozó javaslatot. Az állásfoglalás azt is megerősítette, hogy alapvető fontosságú, hogy az időszámítás megközelítése továbbra is harmonizált legyen Unió-szerte.

(3) A Bizottság megvizsgálta a rendelkezésre álló bizonyítékokat, és azok alapján fontos, hogy a kérdéses területet harmonizált uniós szabályok rendezzék annak érdekében, hogy biztosított legyen a belső piac megfelelő működése, és elkerülhetők legyenek egyebek mellett a szállítási műveletek ütemezését vagy az információs és kommunikációs rendszerek működését érintő zavarok, a határokon átnyúló kereskedelem költségeinek növekedése, illetve az árukhoz és szolgáltatásokhoz kapcsolódó termelékenység visszaesése. A bizonyítékok alapján nem egyértelmű, hogy a nyári időszámításra vonatkozó rendelkezések előnyei ellensúlyoznák az évi kétszeri óraátállításhoz kapcsolódó kellemetlenségeket.

---

[20] HL C , , o.

[21] Az Európai Parlament és a Tanács 2000/84/EK irányelve a nyári időszámításra vonatkozó rendelkezésekről (HL L 31., 2001.2.2., 21. o.).

(4) A nyári időszámításról élénk nyilvános vita folyik, és egyes tagállamok már kifejezésre juttatták, hogy szívesen megszüntetnék a vonatkozó rendelkezések alkalmazását. E fejlemények fényében továbbra is védelmezni szükséges a belső piac megfelelő működését, és el kell kerülni, hogy a tagállamok között a szóban forgó területen megfigyelhető különbségek miatt e működésben jelentős zavarok következzenek be. Indokolt tehát összehangolt módon megszüntetni a nyári időszámítás alkalmazását.

(5) Ez az irányelv nem sértheti az egyes tagállamok ahhoz való jogát, hogy döntsenek a joghatóságuk alá tartozó és a Szerződések területi hatálya alá eső területekre vonatkozó standard időről vagy időkről, valamint az ilyen időt vagy időket érintő további változásokról. Annak érdekében azonban, hogy ne zavarja meg a belső piac működését az, hogy csak néhány tagállam alkalmazza a nyári időszámításra vonatkozó rendelkezéseket, a tagállamoknak tartózkodniuk kell attól, hogy az évszakok váltakozásához kapcsolódó okokból változtassák meg a joghatóságuk alá tartozó bármely területen a standard időt, még akkor is, ha az adott változás egy másik időzónába való átlépésként jelenik meg. Emellett a – többek között a közlekedési, a kommunikációs és más érintett ágazatokban jelentkező – zavarok minimalizálása érdekében a tagállamoknak megfelelő időben be kell jelenteniük a Bizottságnak a standard idejük megváltoztatására irányuló szándékukat, és azt követően be kell vezetniük a bejelentett változtatásokat. A Bizottságnak a szóban forgó bejelentés alapján tájékoztatnia kell a többi tagállamot, hogy azok megtehessék a szükséges intézkedéseket. A Bizottságnak emellett az információ közzététele útján tájékoztatnia kell a nagyközönséget és az érdekelt feleket is.

(6) Ezért meg kell szüntetni a nyári időszámításra vonatkozó, a 2000/84/EK irányelvben meghatározott rendelkezések által lefedett időszak harmonizációját, és olyan közös szabályokat kell bevezetni, amelyek megakadályozzák, hogy a tagállamok a standard idejük évenkénti többszöri megváltoztatása útján különböző, évszakoktól függő rendelkezéseket alkalmazzanak az időszámításra vonatkozóan, valamint amely szabályok kötelezővé teszik a standard időt érintő tervezett változtatások bejelentését. Az irányelv célja az, hogy meghatározó módon hozzájáruljon a belső piac zavartalan működéséhez, következésképpen az irányelvnek az Európai Unió működéséről szóló szerződés 114. cikkén kell alapulnia, az Európai Unió Bíróságának állandó ítélkezési gyakorlata szerinti értelmezésnek megfelelően.

(7) Az irányelvet 2019. április 1-jétől kell alkalmazni, hogy a 2000/84/EK irányelv szabályainak hatálya alá tartozó utolsó nyári időszámítási időszak valamennyi tagállamban 2019. március 31-én, az egyeztetett világidő szerint 1 órakor kezdődjön meg. Azoknak a tagállamoknak, amelyek az említett nyári időszámítási időszakot követően olyan standard időt kívánnak elfogadni, amely a 2000/84/EK irányelv szerint a téli időszakban alkalmazott időnek felel meg, 2019. október 27-én, az egyeztetett világidő szerint 1 órakor kell megváltoztatniuk a standard idejüket, hogy a különböző tagállamokban végrehajtott hasonló, tartós változtatásokra azonos időben kerüljön sor. Kívánatos, hogy a tagállamok egymással egyeztetve döntsenek arról, hogy 2019-től milyen standard időt fognak alkalmazni.

(8) Az irányelv végrehajtását nyomon kell követni. A nyomon követés eredményeit a Bizottságnak egy jelentésben kell ismertetnie az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal. A jelentésnek a tagállamok által a Bizottság rendelkezésére bocsátott információkon kell alapulnia, amelyeket megfelelő időben át kell adni ahhoz, hogy megtörténjen ahhoz, hogy a jelentést a meghatározott időpontban elő lehessen terjeszteni.

(9) Mivel ezen irányelvnek az időszámításra vonatkozó harmonizált rendelkezéseket érintő célkitűzéseit tagállami szinten nem lehet kielégítően megvalósítani, és azok uniós szinten jobban megvalósíthatók, az Unió az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritási elvnek megfelelően intézkedéseket hozhat. Az említett cikkben foglalt arányossági elvvel összhangban az irányelv nem lépi túl a szóban forgó célok eléréséhez szükséges mértéket.

(10) Az időszámításra vonatkozó harmonizált rendelkezéseket az Európai Unió működéséről szóló szerződés 355. cikkében meghatározott, a Szerződések területi hatályára vonatkozó rendelkezésekkel összhangban kell alkalmazni.

(11) A 2000/84/EK irányelvet ezért hatályon kívül kell helyezni,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

(1) A tagállamok nem alkalmaznak az évszakokhoz kapcsolódó, a standard idejüket vagy időiket érintő változtatásokat.

(2) Az (1) bekezdés ellenére a tagállamok végrehajthatnak egy, az évszakokhoz kapcsolódó, a standard idejüket vagy időiket érintő változtatást 2019-ben, amennyiben ezt 2019. október 27-én, az egyeztetett világidő szerint 1 órakor teszik meg. A tagállamok a 2. cikknek megfelelően bejelentik ezt a döntésüket.

2. cikk

(1) Az 1. cikk rendelkezéseinek sérelme nélkül, amennyiben egy tagállam úgy dönt, hogy a joghatósága alá tartozó valamely területen megváltoztatja a standard időt, ezt a változás hatálybalépése előtt legalább 6 hónappal bejelenti a Bizottságnak. Ha egy tagállam ilyen bejelentést tett, és nem vonta azt vissza legalább 6 hónappal a tervezett változás dátuma előtt, akkor a tagállam köteles végrehajtani a változtatást.

(2) A Bizottság a bejelentéstől számított 1 hónapon belül tájékoztatja arról a tagállamokat, és közzéteszi az információt az *Európai Unió Hivatalos Lapjában.*

3. cikk

(1) A Bizottság legkésőbb 2024. december 31-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak ezen irányelv végrehajtásáról.

(2) A tagállamok legkésőbb 2024. április 30-ig a Bizottság rendelkezésére bocsátják a releváns információkat.

4. cikk

(1) A tagállamok legkésőbb 2019. április 1-jéig elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottság számára.

Ezeket a rendelkezéseket 2019. április 1-jétől alkalmazzák.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

5. cikk

A 2000/84/EK irányelv 2019. április 1-jével hatályát veszti.

6. cikk

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

7. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*